

سرفاران سوله

خاطرات پزشكان از هشت سال دفاع مقدس
به راويت: دكتور ابوالقاسم اخلاق، دكتور ايرج محجوب بهروز
[تدوين: فاطمه دهقان نيري]

شیرشناسه	اخلاقی، ابوالقاسم، ۱۳۱۶
عنوان و نام بنیادآور	سرداران سوله، خاطرات یزشکان از هشت سال دفاع مقدس، به روایت ابوالقاسم اخلاقی، ایرج محبوب، بهروز، تدوین، فاطمه دهقان نیری
موضوعات نشر	کرج، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس، اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس استان البرز، انتشارات حنظله، ۱۳۹۴
مجموعه نشری	۳۲۸ ص، مصور
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۵۸۹-۰۰-۸، ۸۲۰۰۰ ریال
نوعیت فهرست نویسی	فیب
دندان دیگر	خاطرات یزشکان از هشت سال دفاع مقدس
موضوع	کتاب ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - خاطرات
موضوع	یزشکان ایرانی - خاطرات
شماره افزوده	محبوب، بهروز، ایرج، ۱۳۲۱
شماره افزوده	دهقان نیری، فاطمه، ۱۳۴۹، گردآورنده
شماره افزوده	بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس، اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس
	استان البرز، انتشارات حنظله
رده بندی کنگره	۹۳۹ / ۴۴ الف / ۱۶۲۸ - MSR
رده بندی دیوین	۹۴۳۰۹۲۰۹۵۹
شماره کتابخانه ملی	۴۰۳۶۲۰۰

سرداران سوله	
خاطرات یزشکان از هشت سال دفاع مقدس	
تدوین: فاطمه دهقان نیری	
موضوعات نشر	کرج، بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس، اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس استان البرز، انتشارات حنظله، ۱۳۹۴
مجموعه نشری	۳۵۰ ص، مصور
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۵۸۹-۰۰-۸، ۸۲۰۰۰ ریال
نوعیت فهرست نویسی	فیب
دندان دیگر	خاطرات یزشکان از هشت سال دفاع مقدس
موضوع	کتاب ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ - خاطرات
موضوع	یزشکان ایرانی - خاطرات
شماره افزوده	محبوب، بهروز، ایرج، ۱۳۲۱
شماره افزوده	دهقان نیری، فاطمه، ۱۳۴۹، گردآورنده
شماره افزوده	بنیاد حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس، اداره کل حفظ آثار و نشر ارزشهای دفاع مقدس
	استان البرز، انتشارات حنظله
رده بندی کنگره	۹۳۹ / ۴۴ الف / ۱۶۲۸ - MSR
رده بندی دیوین	۹۴۳۰۹۲۰۹۵۹
شماره کتابخانه ملی	۴۰۳۶۲۰۰

این کتاب با حمایت مستاد مرکزی راهیان نور منتشر شده است

۷	یادداشت نخست
۹	مقدمه
	بخش یک: از استخدام تا استعفاء
۱۳	بیوگرافی
۱۵	آبادان و انقلاب
۲۵	بیمارستان شرکت نفت آبادان
۵۷	مرخصی در وضعیت جنگی
۶۹	بازگشت به آبادان
۹۵	آبادان در خطر سقوط
۱۱۱	اسباب کشتی
۱۲۹	ماجرای اتومبیل دکتر عانم
۱۴۷	بیمارستان شرکت نفت در بهار ۱۳۶۰
۱۵۵	عملیات بیت المقدس
۱۶۱	خرمشهر آزاد شده
۱۷۳	استعفاء
۱۸۳	سوله
۲۱۱	سونای مرطوب
	بخش دو: عرق ملی
۲۱۹	بیوگرافی
۲۲۱	عرق ملی
۲۵۹	بازگشت به تهران
۲۶۹	کوت عبدالله
۲۷۳	نخل‌های بی‌سر
۲۷۹	زیر آوار جنگ
۲۸۹	آیت‌الله قاضی
۲۹۱	سوله
۳۰۷	سخن آخر
	بخش سه: یادها و خاطره‌ها

یادداشت نخست |

«سرداران سوله» کتابی بود که با دست نوشته‌های دکتر ابولقاسم اخلاقی کلید خورد. با توجه به اهمیت موضوع و بکر بودن آن، همراه آقای ابراهیم رجوانی - معاونت ادبیات اداره حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس استان البرز - ساعتی را در بیمارستان مهر، پای صحبت او نشستیم. ضمن مصاحبه، سراغ جراحان دیگری که در طول هشت سال دفاع مقدس در خدمت عزیزان رزمنده بودند را گرفتیم. ایشان دکتر ایرج محبوب بهروز و دکتر محمد بهرامی را معرفی کردند.

این سه پزشک ارجمند، از جمله متخصصین جراحی عمومی بودند که در طول دوران دفاع مقدس، گاه در جبهه و گاه در بیمارستان‌های عقبه، جراحی و درمان مجروحین را به عهده داشتند. هر کدام به مقتضای شغل و زمان خدمت‌شان در جبهه خاطراتی را در ذهن داشتند. بعد از چند جلسه مصاحبه با آقای دکتر محبوب، در بیمارستان مهر، از ایشان درخواست کردم، زحمت نوشتن خاطرات‌شان را متحمل شوند. چند جلسه هم برای مصاحبه، در مطب آقای دکتر محمد بهرامی به ایشان زحمت دادیم.

از آن‌جا که همیشه کنار یک پزشک، شاهد حضور پرستاران، پیراپزشکان و امدادگران هستیم، خاطرات آقای دکتر فرامرز کریمیان و آقای محمدرضا دهقان بنادکی که آن زمان امدادگر بودند را ضبط کردیم. حاصل دست نوشته‌ها و مصاحبه‌ها، کتاب در دستان شماست

که شامل دو بخش است.

بخش اول، خاطرات دکتر ایرج محبوب بهروز است که به خاطر حضور مستمر ایشان در آبادان، خاطرات ناب و به یاد ماندنی‌ای را شامل می‌شود. خاطرات دکتر فرامرز کریمیان هم مکمل این خاطرات شد.

بخش دوم کتاب، خاطرات دکتر ابولقاسم اخلاقی است که از مأموریت‌هایی متعدد، در نقاط مختلف، در ذهن داشتند. خاطرات آقای دکتر محمد بهرامی که در برخی مأموریت‌ها هم‌پای ایشان بودند و آقای محمدرضا دهقان بنادکی، این بخش را کامل کرد.

روایت اصلی کتاب بر اساس خاطرات این دو پزشک جراح پرداخت شد. هنگام تدوین، سعی بر آن داشتم که لحن، نوع نگاه و زاویه‌ی دید هر راوی در هر بخش مختص خود او باشد.

چاپ دوم کتاب نسبت به چاپ قبلی تفاوت‌هایی دارد. از جمله انتقال عکس‌ها به درون متن، همچنین کامل شدن زیرنویس عکس‌ها و ویراستاری متن.

امیدوارم توانسته باشم به پاسِ داشتِ تلاش تمامی کادر بهداشت و درمان و وزارت بهداشتی در طول هشت سال دفاع مقدس، بخشی از زحمات این عزیزان را به کمک کلمات و قلم ناتوان به تصویر بکشم. در پایان از این عزیزان که وقت گران‌بهای خود را با وجود مشغله‌ی زیاد، به بازگویی و نوشتن خاطراتشان گذاشتند، سپاسگزارم.

ناظمه دهقان نیری

مقدمه

پزشکان، پیرا پزشکان، پرستاران و کلیه کادر بهداشت و درمان، از ابتدای انقلاب بار سنگین مداوای مجروحین را بر دوش کشیدند و در طول هشت سال جنگ تحمیلی، از خودگذشتگی و ایثار را به حد کمال رساندند. در طول سال‌های دفاع مقدس، در سخت‌ترین شرایط به مداوای عزیزان مجروح پرداختند و تعدادی هم شهید، مجروح، جانباز یا اسیر شدند.

رزمندگان عزیز، اعم از ارتش جمهوری اسلامی، سپاه پاسداران و بسیج مردمی در هر پست و مقامی که بودند صادقانه و دلاورانه از کیلان ایران اسلامی دفاع نمودند. در کنار این دلاوران، سرداران گمنامی همچون پزشکان، پرستاران و امدادگران نیز با جان و دل در حفظ سلامتی و درمان این عزیزان کوشیدند و خدمت کردند و هنوز هم در خدمت عزیزان جانباز هستند.

مجموعه‌ی خاطرات پزشکان و پرستاران را «سرداران سوله» نام گذاشتم، چرا که طبقه‌ی پزشکان و کادر درمانی از جمله اولین اقشاری بودند، که واقعاً دین‌شان را به این ملت و مملکت ادا کردند. این خاطرات مجموعه‌ای از حقایق و اتفاقاتی است که در هشت سال جنگ تحمیلی برای من و دیگر همکارانم روی داده است و بیست سال پس از جنگ به رشته‌ی تحریر در می‌آید.

اکنون که این همه سال گذشته خاطرات آن دوران، به صورت نقاطی روشن و تاریک و مجموعه‌ای از یاد‌های به هم گره خورده، در ذهنم باقی مانده‌است. برخی از آن‌ها گویا همین دیروز اتفاق افتاده است و برخی دیگر مبهم و کم رنگ هستند. اما سعی کردم تا جای ممکن آنچه را که می‌توانم و در ذهن دارم، روی کاغذ بیاورم تا یادی باشد از همت و تلاش همکارانم.

مجموعه خاطراتی که مشاهده می‌کنید را تقدیم می‌کنم به رزمندگان اسلام و کلیه پزشکان اعم از جراح، متخصص بیهوشی و کادر پزشکی و پرستاری و امدادگران که در این هشت سال جنگ تحمیلی از جان خویش هم برای این مملکت دریغ نکردند و هنوز هم در خدمت عزیزان جانباز هستند.